

SUMMANJOEN KUNNOSTUSHANKKEEN KUULUMISIA

Summajoen valuma-alueella tehty kattavaa potentiaalisten kunnostuskohteiden kartoitusta

Kymijoen vesi ja ympäristö ry:n hallinnoima Summanjoen kunnostushanke lähti käyntiin keväällä 2024. Hankkeen kokonaiskustannukset ovat noin 500.000 € ja päärahoittajana on Oikeidenmukaisen siirtymän rahasto (JTF). JTF-rahoitusta haetaan Kymenlaaksossa Kymenlaakson liiton kautta. Muu rahoitusosuus koostuu Eksp Säätiön ja Tuuliaisen Säätiön tuesta, sekä omarahoitusosuudesta.

Kevään ja kesän aikana on hankkeen työntekijöillä kulunut aika suurelta osin maastossa. Summanjoen valuma-alueella on kartoitettu potentiaalisia kunnostuskohteita ja tehty luontokartoituksia, sekä kuvattu aluetta maasta ja ilmasta käsin.

Hankkeessa työskentelevät projektipäällikkö **Kimmo Karell**, vesistösuunnittelija **Eveliina Piispanen** ja viestintäasiantuntija **Laura Parkko**. Luontokartoituksia toteuttivat kesällä kaksi luontokartoittajaa. Kymijoen vesi ja ympäristö ry:n toiminnanjohtaja **Esa Korkeamäki** teki valuma-alueella sudenkorentoselvityksiä.

*Summanjoen varrella havaittiin kesällä 2024 kirjojokikorento (*Ophiogomphus cecilia*), joka on luontodirektiivin laji (liitteet II ja IV). Kuva: Laura Parkko*

Summanjoen valuma-alue

Summanjoen valuma-alue on pinta-alaltaan 570 km² ja se jaetaan seitsemään erilliseen osavaluma-alueeseen. Valuma-alueella tarkoitetaan vedenjakajien rajaamaa aluetta, jolta kaikki vedet päätyvät samaan vesistöön. Vesistön muodostavat valuma-alueella olevaa joet, lammet ja järvet. Ekologiselta tilaltaan

Sippolanjoen haara on välttävä, Summanjoki pääosin tyydyttävä ja Saaramaan osuus Summanjoesta on hyvä. Järvet pääosin luokiteltu ekologiselta tilaltaan tyydyttäväksi.

Kuvaa maasta ja ilmasta

Valuma-alueella on tehty laajasti droonikuvauksia. Droonien käyttö vesiensuojelutyössä tarjoaa monia mahdollisuuksia. Kuvamateriaali mahdollistaa monipuoliset kuvantamismenetelmät, sillä voidaan toteuttaa alueen kartoituksia, vesiensuojelurakenteiden kuntotarkastuksia ja jopa pienimuotoista näytteenottoa ja mittauksia. Lisäksi droonikuvista saadaan arvokasta materiaalia tiedotukseen.

Droonikuva Summanjoen valuma-alueelta. Kuva: Eveliina Piispanen

Syksyn ilmakuvauksierroksella, lehtien pudottua puista, kuvataan eri kohteita uudestaan. Näin maan muodoista saadaan entistä kattavampi kuva. Perinteisemmällä valokuvaustekniikalla on hankkeen käyttöön saatu valokuvia alueen kasvillisuudesta, hyönteisistä, linnuista ja maisemista.

Mittauksilla arvokasta tietoa vesistöistä

Syyskuussa 2024 aloitettiin Summanjoen suiston ja edustan merialueen CTD-mittaukset. Mittauksissa selvitetään joen suiston ja sen edustan sisäsaariston veden suolapitoisuutta, kiintoaineen määrää ja veden lämpötilakerrostuneisuutta. Merellä tehdyt mittaukset ja vesinäytteenotot antavat tietoa mereen kohdistuvasta ravinne- ja kiintoaine kuormituksesta.

Mittaukset ja vesinäytteenotto jokivesistä, järvistä ja mereltä jatkuvat intensiivisenä jäiden tulon asti. Nämä hankkeessa toteutettavat mittaukset täydentävät aiempaa, osittain harvaakin mittausdataa vuosien ja vuosikymmenten varrelta erityisesti virtavesien pohjaeläinten osalta, joiden yhteisön koostumus on tärkeä vedenlaatua kuvaava tekijä. Talven mittauksissa selvitetään erityisesti järvien happitilanteen kehittymistä.

Saman pöydän ääreen

Summajoen kunnostushankkeessa on järjestetty info- ja keskustelutilaisuuksia Metsäkylässä, Reitkallissa ja Enäjärvellä. Seuraavat tilaisuudet ovat 9.10.2024 Ruotilassa ja 22.10.2024 Sippolassa. Tapaamisia on mahdollista järjestää tarpeen mukaan enemmänkin ja hankkeen toimijat keskustelevat mielellään maanomistajien kanssa myös muina aikoina.

Tilaisuuksien tarkoituksena on kartoittaa maanomistajien kiinnostusta hankkeen toimintaa kohtaan sekä heidän halukkuuttaan osallistua kunnostuksiin. Samalla paikallisilta saadaan lisätietoa mahdollisista kunnostuskohteista. Tapaamisissa välitetään myös tietoa Summanjoen ekologisesta tilasta ja vesiensuojelutoimenpiteistä valuma-alueella. Infotilaisuuksien materiaaleihin pääsee tutustumaan hankkeen [verkkosivuilla](#).

Summanjoen kunnostushanke jalkautui elokuun lopulla Sippolan Kesätorille, jossa tavattiin paikallisia ja esiteltiin hanketta sekä sen toimenpiteitä.

Hankkeen työntekijät osallistuivat myös Kouvolan Kaupungintalolla järjestettyyn Kymenlaakson Hankeseminaariin, jossa samalla esiteltiin omaa hanketta, verkostoiduttiin ja saatiin arvokasta oppia ja tietoa muista hankkeista.

Suunnitelmat

Summanjoen kunnostushankkeen yhtenä tavoitteena on toteuttaa kosteikkoja valuma-alueella. Kosteikko tarkoittaa luontotyyppiä, joka on suuren osan vuodesta veden peitossa ja muinakin aikoina kosteita ja joissa on vesi- ja kosteikkokasvillisuutta. Kosteikot tasaavat tulvavirtaamia, joita valuma-alueella esiintyy runsaasti. Muita mahdollisia vesiensuojelurakenteita ovat esimerkiksi kaksitasouomat ja tulvatasanteet, pohjakynnykset, pintavalutuskentät ja suojavyöhykkeiden leventämiset.

Kerättyjen tietojen perusteella on alettu suunnittelemaan Summanjoen valuma-alueelle erilaisia vesiensuojelurakenteita. Vesiensuojelurakenteiden suunnittelussa hyödynnetään paikkatieto- ja mallinnusohjelmistoja. Rakenteiden toteutuksessa maastoon pyritään suosimaan paikallisia yrittäjiä ja työllistämään paikallisia. Toimenpiteet eivät edellytä maanomistajilta omarahoitusosuutta, eikä toimenpiteitä tehdä ilman maanomistajien suostumusta.

Potentiaalisia kunnostuskohteita on tähän mennessä löydetty useita ja uusien kohteiden etsintä jatkuu.

Rakenteet vaativat jatkossa mahdollisesti jonkinlaisia hoitotoimenpiteitä, kuten kasvillisuuden niittoa ja liejun poistoa. Hoitotoimista sovitaan jo suunnitteluvaiheessa ja hoitotoimille laaditaan valmiit suunnitelmat. Kohteiden hoitoa varten maanomistaja voi hakea tukea ELY-keskuksesta. Tukeen liittyvissä neuvonta-asioissa voi ottaa yhteyttä Kaakkois-Suomen ELY-keskukseen.

Kannustamme kaikkia vesiensuojelusta kiinnostuneita olemaan yhteydessä hankkeen työntekijöihin. Erityisesti Summanjoen valuma-alueen maanomistajien tavoittaminen ja avoin keskustelu heidän kanssaan on hankkeellemme erityisen tärkeää.

Euroopan unionin
osarahoittama

KYMEN
LAAKSON
LIITTO

RAIJA JA OSSI
TUULIAISEN SÄÄTIÖ

